

Pracovní skupina NMS
DATA TRESTNĚPRÁVNÍHO SEKTORU

Zápis ze setkání pracovní skupiny

13. 4. 2010, NMS, Vladislavova 4, Praha

11 – 14 hod.

Jednání se účastnili :

Mjr. Bc. Martina KAPROVÁ, Národní protidrogová centrála PČR
Eva HOŠKOVÁ, Probační a mediační služba ČR
Kpt. Bc. Marek SOKOL, Celní protidrogová jednotka
Ing. Michal ŘEHÁČEK, Generální ředitelství vězeňské služby ČR
JUDr. Petr ZEMAN, Ph.D., Institut pro kriminologii a sociální prevenci
Ing. Jiří VOPRAVIL, Český statistický úřad
MUDr. Viktor MRAVČÍK, NMS
Mgr. Roman Pešek, NMS

Nepřítomni (omluveni):

Mgr. Milada BARTOŇKOVÁ, Ministerstvo spravedlnosti ČR
MUDr. Tomáš ZÁBRANSKÝ, Ph.D., Centrum adiktologie 1. LF UK
Plk. Ing. Petr KOČÍ, Národní protidrogová centrála PČR
Mgr. Lenka MORAVCOVÁ, DiS., Generální ředitelství Vězeňské služby ČR
Mgr. Hana GAJDOŠÍKOVÁ, Centrum adiktologie 1. LF UK, Právní poradna A.N.O.
PhDr. Jana LIBÍČKOVÁ, Probační a mediační služba ČR

Pozn.: V textu jsou pro vyšší úspornost a přehlednost textu uváděna jen příjmení účastníků, bez titulů.

Zápis z jednání:

Pešek zahájil setkání pracovní skupiny (PS), uvítal přítomné členy a poděkoval všem zúčastněným za spolupráci v minulém roce.

Vopravil prezentoval problematiku odhadů drogového trhu v ČR (viz příloha 1). Odhad přidané hodnoty z drogového trhu dosahuje přibližně 0,25 % HDP. Následovala diskuse, jaké jsou možnosti sběru přesnějších a ucelenějších dat, která mohou napomoci vytvářet jasnější popis drogového trhu v ČR. Proběhla diskuse o obtížné využitelnosti širokých intervalů, které popisují ceny drog. Mluvilo se o systému zjišťování čistoty u záchytů drog (při jednom záchytu jsou analyzovány všechny menší balení drog, které se na místě nachází - proto více čistot u jednoho záchytu - ale co se týče hmotnosti záchytu, je uváděna jen jedna hodnota, která je součtem hmotnosti všech menších balení, které se v rámci jednoho záchytu objeví). Byly sděleny různé návrhy na zlepšování sběru dat v různých oblastech, tyto návrhy budou nadále řešeny ad hoc mezi členy PS. V této oblasti je spolupráce velmi dobrá.

Následovala diskuse nad fungování velkoobchodního trhu s drogami v ČR. Ve stručnosti byl představen model publikovaný C.C. Storti z EMCDDA o fungování trhu s drogami (Pešek) a probíhala diskuse (Kaprová, Mravčík, Vopravil). Závěrem se členové skupiny shodli, že na národní úrovni nemáme dostatek dat, a často ani možností, jak tato data získávat, abychom přesněji popsali, jak

fungují velkoobchodní úrovně drogového trhu, např. jak se na této úrovni pracuje s čistotou (čistota jako jeden s faktorů pro určování velkoobchodní ceny větších množství drog, způsoby a mechanismy ředění drog apod.). Stejně tak je obtížné zjišťovat velkoobchodní ceny drog – např. obchodník může mystifikovat a sdělovat vyšší nákupní cenu, aby byl pro něj odhadnutý nižší zisk (Pešek) – Zeman poznamenal, že naplnění znaku kvalifikovaných skutkových podstat drogových trestných činů, spočívající v tom, že pachatel získá prospěch určité výše, bývá v praxi obtížně prokazatelné, mj. proto, že je dle judikatury nutno prokazovat skutečný (nikoliv hypoteticky dosažitelný) a čistý (tj. po odečtu nákladů na pořízení drogy) zisk. Proto se využívá spíše jiný kvalifikovaný znak těchto skutkových podstat, spočívající v tom, že pachatel čin spáchá v určitém vyšším rozsahu (větší, značný, velký), což je znak zahrnující více kritérií, jako dobu páchaní, množství prodané apod. látky, množství odběratelů apod.

Dále byl projednáván způsob, který využívá NPC při přepočtu zachyceného množství drog na množství spotřebované na pouliční úrovni a s tím související odhad finanční hodnoty, kterou za toto množství zaplatí uživatelé. Tato problematika bude dále ještě projednávána a cílem sladit schéma výpočtu se reálným stavem v praxi (např. otázka běžné dávky pro běžného uživatele heroinu).

Přestupky na úrovni držení drog pro vlastní potřebu. NPC se bude v této věci nadále angažovat a v případě nových informací bude NMS informovat. Zeman sděluje, že informace o přestupcích mohou sbírat kraje, ale vyřizují je obce s rozšířenou působností. Ovšem neví se, jestli tyto úřady vedou nějakou evidenci, popř. v jakém systému, struktuře. NMS (Mravčík) nabízí pro zjištění více informací využití spolupráce krajských protidrogových koordinátorů.

Vězeňská služba ČR (Řeháček). Za r. 2009 bude k dispozici ve srovnání s předešlým rokem více konkrétních údajů (např. podrobnější údaje o působení NGOs ve vězeních). Výsledky činnosti VS v protidrogové oblasti jsou srovnatelné s r. 2008. Nové trendy: nálezy drog ve hřbetech knih, ve fixách, nárůst záchytů a užívání EXT. Rozpočet VS: 6,5 mil na drogovou politiku pro r. 2010, minulý rok to bylo 10 mil Kč. Realizace průřezové studie zaměřené na UD ve věznicích (pod garancí NMS) je uvedena v novém nařízení VS ČR, bude ještě diskutováno na další PD komisi VS. ST 12 pro EMCDDA se zatím nebude vyplňovat.

CPJ (Sokol) říká, že ubylo záchytů léčiv s obsahem pseudoefedrinu (LOP) v důsledku opětovného uvolnění prodeje LOP v tuzemsku. Diskutuje se do jaké míry může být ČR transitní zemí pro drogy jako jsou heroin, kokain, LSD, XTC, konopné drogy, efedrin aj.

PMS (Hošková) poslalo sestavu drog kriminality svých klientů za r. 2009. V současnosti je PMS přetížená v důsledku zavádění trestu domácího vězení. Do nového vykazování PMS od r. 2010 jsou v souvislosti s daty pro drogovou kriminalitu zapracovány připomínky k vykazování ze strany NMS. Začátkem roku 2011 sběrem dat za rok 2010 na základě výstupů z tohoto nového systému lze diskutovat další zlepšování sběru těchto dat.

IKSP (Zeman) zpracovává výsledky studie kriminální kariéry (tj. trestné činnosti spáchané v průběhu celého života) pachatelů drogové kriminality (nemusí se jednat o uživatele), konkrétně osob (občanů ČR), odsouzených pravomocně v

letech 2002 a 2003 pro trestné činy dle § 187 a § 187a tr. zák. Ke konci roku 2010 bude publikace předána do tisku, k dispozici v listinné i elektronické podobě bude počátkem roku 2011.

Úkoly:

- NMS (Pešek) – bude kontaktovat Mgr. Bartoňkovou s žádostí o poskytnutí standardních drogových dat od MSp za r. 2009.
- NMS (Mravčík, Pešek) a NPC – budou spolupracovat ve zjišťování možností sběru přestupků na úrovni držení drog pro vlastní potřebu (14. 4. 2010 Mravčík rozeslal KPK email s žádostí o zmapování situace v jejich regionech).
- NMS a NPC – pokusí se harmonizovat schéma výpočtu konečného spotřebního a finančního efektu u zachyceného většího množství drog s ohledem na reálný stav v praxi (např. otázka běžné dávky pro běžného uživatele heroinu).
- NPC (Kaprová) a CPJ (Sokol) – CPJ zašle svou evidenci záchytů za r. 2009 NPC, která je zapracuje do svých sestav (nová podoba STs pro EMCDDA). Vše bude zasláno NMS do konce dubna 2010. Zároveň NMS obdrží i speciální sestavu záchytů zpracovávanou CPJ za r. 2009. CPJ bude NPC předávat čistoty drog, které byly zjištěny i v laboratořích Celní správy (mechanismus předávání dat si dojednejí CPJ a NPC).
- CPJ a NPC zašlou po svých interních analýzách své expertní dohady kolik procent jednotlivých drog je určeno pro transit přes ČR, včetně odhadů tras transitů pro jednotlivé drogy (země původu, destinace, nejčastější způsob přepravy apod.). Do konce května 2010.
- NPC zprostředkuje sběr dat o sekundární drog kriminalitě za r. 2009. Do konce června 2010 budou data zaslána NMS. Využita bude stejná metodika jako v r. 2009.
- CPJ bude NMS pravidelně měsíčně zasílat hlášení o záchytech drog.
- VS ČR - Data od VS budou k dispozici pro NMS do konce května 2010. VS ČR bude zasílat informace o záchytech drog ve vězení NPC.

Další jednání PS skupiny se bude konat na podzim r. 2010, přesný termín bude členům skupiny včas oznámen.

Příloha 1. Vopravil (Odhady drogového trhu v ČR, formát PDF)

Zapsal: Pešek

V Praze, 16.4. 2010